

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÂRE nr. _____
din _____ 2021
Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege
privind modificarea Legii nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței
de muncă și asigurarea de șomaj**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind modificarea Legii nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.

**Prim-ministru
Contrasemnează:**

Natalia GAVRILIȚA

**Ministrul muncii
și protecției sociale**

Marcel SPATARI

Ministrul economiei

Sergiu GAIBU

Ministrul justiției

Sergiu LITVINENCO

Vizează:

Secretar general al Guvernului

Aprobată în ședința Guvernului din

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind modificarea Legii nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Legea cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj nr. 105/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295–318, art. 448) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3:

la noțiunea “contract de intermediere” după textul “...prin prestarea serviciilor de intermediere” se include textul “ a muncii.”;

la noțiunea ”lucrător emigrant temporar” după textul ”...în baza unui contract” se include textul ”contract individual de muncă, prestări servicii sau asimilat,...”.

2. La articolul 10:

la alineatul (1), după cuvintele „ocupării forței de muncă” se adăugă cuvintele „și migrației în scop de muncă”;

la alineatul (5), litera n) cuvintele ”raportul statistic anual cu privire la activitatea agențiilor private” se substituie cu cuvintele ”raportul de activitate privind plasarea lucrătorilor emigranți în străinătate”;

alineatul (5) se completează cu litera p) cu următorul cuprins:

”p) implementează tratatele internaționale, precum și memorandumurile de înțelegere încheiate în domeniul migrației de muncă.”.

3. La articolul 16:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Informațiile privind locurile de muncă vacante se plasează pe Portalul de angajare www.angajat.md, gestionat de Agenția Națională.”;

alineatul (4) se abrogă.

4. La articolul 17, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Contractarea furnizorilor de servicii prevăzuți la alin. (3) se efectuează în conformitate cu Legea nr.131/ 2015 privind achizițiile publice”.

5. La art.20, alineatul (1), lit. a), se exclude textul „sau la o altă categorie de pensie, conform legislației în vigoare, cu excepția persoanelor care exercită dreptul la pensie de urmaș și la pensie de dizabilitate, cărora li se recomandă încadrarea în câmpul muncii în baza certificatului de încadrare în grad de dizabilitate;”.
6. La articolul 21,
 - la alineatul (1) cuvintele „în cazul” se substituie cu cuvintele „în ziua constatării următoarelor situații.”;
 - la alineatul (1), lit. b) se exclude textul „sau altei categorii de pensie, cu excepția pensiei de urmaș și pensiei de dizabilitate”;
 - la alineatul (1), lit. g) se completează în final cu textul „și mai mult de 90 zile calendaristice în cazul persoanelor cu dizabilități severe”.
7. La articolul 23, alineatul (3), lit. a) textul „din familii defavorizate, orfani, rămași fără îngrijirea părinților, aflați sub tutelă sau curatelă;” se substituie cu textul „rămași fără ocrotirea părintească;”.
8. La articolul 32,
 - la alineatul (5) cuvintele „15%” se substituie cu cuvintele „45%”;
 - la alineatul (8), litera b) și c) se exclud;
 - la alineatul (8), litera d) va deveni lit. b).
9. La articolul 33:
 - la alineatul (1), textul „în baza contractului între angajator, furnizorul de servicii de formare profesională, șomer și Agenția Națională” se substituie cu textul „în baza raporturilor contractuale dintre Agenția Națională și furnizorul de servicii de formare profesională, precum și în baza raporturilor contractuale dintre subdiviziunea teritorială, șomer și angajator.”;
 - la alineatul (2), după textul „Contractul prevăzut la alin. (1)” se adăugă textul „încheiat între subdiviziunea teritorială, șomer și angajator”;
 - alineatul (4) va avea următorul cuprins:
 - „(4) Șomerul antrenat în instruirea la locul de muncă (șomer-cursant) beneficiază de o bursă lunară neimpozabilă, în cuantum de 45% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, care se acordă proporțional frecvenței la instruire.”;
 - alineatul (5) se abrogă.
10. Articolul 34,
 - alineatul (3) va avea următorul cuprins:
 - „(3) Șomerul antrenat în stagiul profesional (șomer-stagiar) beneficiază de o bursă lunară neimpozabilă, în cuantum de 45% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, care se acordă proporțional frecvenței la programul de stagiul profesional.”;
 - alineatul (4) se abrogă.

11. Articolul 35 se completează cu alineatele (3¹) și (4¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Pentru șomerii antrenați în certificarea cunoștințelor și a competențelor dobândite în contexte de educație nonformală și informală se acoperă cheltuielile de transport, în cazul direcționării șomerului pentru certificarea cunoștințelor și a competențelor dobândite în contexte de educație nonformală și informală în altă localitate decât cea în care șomerul locuiește;

„(4¹) Procedura de certificare a cunoștințelor și a competențelor dobândite în contexte de educație nonformală și informală se stabilește de către Guvern.”.

12. La articolul 36:

alineatul 2 va avea următorul cuprins:

„(2) Angajatorul care angajează pe o perioadă nedeterminată sau determinată, cu o durată de cel puțin 12 luni, șomeri din categoriile persoanelor menționate la art.23 alin.(3) lit.a), c), e)–j), direcționați de către subdiviziunea teritorială, primește subvenții lunare în sumă egală cu 50 % din cuantumul salariului angajatului, dar nu mai mult decât 80% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, pe un termen de 6 luni, pentru fiecare șomer angajat. Subvenția se acordă în scopul compensării parțiale a salariului șomerului angajat.”;

alineatul 4 se completează cu cuvintele „sau urmare a rezultatului nesatisfăcător al perioadei de probă”.

13. La articolul 38:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Subvențiile pentru crearea sau adaptarea locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități se acordă angajatorilor publici și privați, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică care creează locuri de muncă sau adaptează locurile de muncă existente și care angajează în bază de contract individual de muncă, pe o perioadă nedeterminată sau determinată, cu o durată de cel puțin 12 luni, șomerii cu dizabilități.”;

la alineatul (3), cuvintele „18 luni” se substituie cu cuvintele „12 luni”;

la alineatul (5) după cuvintele „sau adaptat,” se adaugă textul „cu excepția cazurilor în care temei pentru desfacerea contractului individual de muncă l-a constituit încălcarea disciplinei de muncă, constatată conform actelor normative în vigoare sau urmare a rezultatului nesatisfăcător al perioadei de probă...”;

la alineatul (5), litera a), cuvintele „9 luni” se substituie cu cuvintele „6 luni”;

la alineatul (5), litera b), cuvintele „de la 10 până la 18 luni” se substituie cu cuvintele „de la 7 până la 12 luni”.

14. La articolul 39:

la alineatul (4), cuvintele „a 50%” se substituie cu cuvintele „a 100%”; cifra „10” se substituie cu cifra „15”;

la alineatul (5), litera a) după sintagma „cererea de finanțare” se completează cu cuvintele „însoțită de Planul de afaceri”;

la alineatul (7), cuvintele „18 luni” se substituie cu cuvintele „12 luni”;

la alineatul (8), litera a), cuvintele „9 luni” se substituie cu cuvintele „6 luni”;

la alineatul (8), litera b), cuvintele „de la 10 până la 18 luni” se substituie cu cuvintele „de la 7 până la 12 luni”.

15. La articolul 40:

la alineatul (4) cifra „10” se substituie cu cifra „15”;

la alineatul (5) cuvintele „Agenția Națională în parteneriat cu ministerele competente și partenerii sociali” se substituie cu cuvintele „Comitetul de evaluare la nivel local.”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„Agenția Națională sprijină finanțarea proiectelor de inițiative locale în localitățile rurale.”.

16. La articolul 41 :

alin (1) va avea următorul cuprins:

„ (1)Șomerul care se angajează la un loc de muncă corespunzător oferit de subdiviziunea teritorială într-o altă localitate selectată de subdiviziunea teritorială decât cea în care își are locul de trai indicat în cererea de înregistrare cu statut de șomer, beneficiază de o indemnizație unică de încadrare egală cu un salariu mediu lunar pe economie pentru anul precedent.”.

17. La articolul 43:

la alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Ajutorul de șomaj se acordă în baza cererii de înregistrare cu statut de șomer depusă la subdiviziunea teritorială.”;

la alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Decizia privind stabilirea dreptului la ajutorul de șomaj se emite de către subdiviziunea teritorială, în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării la subdiviziunea teritorială a statutului de șomer”;

la alineatul (4), sintagma „Ajutorul de șomaj” se substituie cu sintagma „Dreptul la ajutorul de șomaj”;

la alineatul (4), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) nu realizează venituri din activități de muncă la momentul stabilirii dreptului la ajutor de șomaj, cu excepția indemnizației de eliberare din serviciu și recalculărilor salariale aferente eliberării din serviciu.”.

18. La articolul 44:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Ajutorul de șomaj se acordă începând cu ziua înregistrării la subdiviziunea teritorială a statutului de șomer.”;

alineatul (2) se abrogă.

19. La articolul 48, alineatul (1), litera c), cuvintele „3 zile calendaristice” se substituie cu cuvintele „3 zile lucrătoare”.

20. La articolul 50:

la alineatul (3), cuvintele „din data încetării situației” se substituie cu cuvintele „din data următoare a zilei încetării situației”;

la alineatul (7) după sintagma „art.49” se exclude sintagma „lit. a)”.

21. La articolul 54, alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:

”a) în mod individual, în baza unui contract individual de muncă, prestări servicii sau asimilat;”.

22. La articolul 58:

la alineatul (2), litera d) va avea următorul cuprins:

”d) administratorul a realizat procedura de verificare prealabilă a beneficiarului străin și a prezentat organului de licențiere actele obținute în cadrul acestei proceduri.”;

la alineatul (4), litera a), după sintagma ”beneficiarul străin” se completează cu textul ”,în limba de stat.”;

la alineatul (4), litera b) și c) vor avea următorul cuprins:

”b) copia de pe actul de constituire a beneficiarului străin, tradus, legalizat notarial și apostilat;

c) copia de pe licența de activitate sau alt act permisiv emis de autoritățile statului de destinație ce confirmă dreptul beneficiarului străin de a recruta și plasa cetățeni străini. Actele se prezintă traduse, legalizate notarial și apostilate.”;

alineatul 4 se completează cu litera c¹) și c²):

”c¹) Actele prevăzute la lit. c) nu se prezintă în cazul în care beneficiarul străin este angajator direct și în actul de constituire genul de activitate coincide cu cel din ofertele de muncă prezentate în acordul de colaborare.

c²) Actele prevăzute la lit. c) nu se prezintă în cazul în care legislația statului de destinație nu prevede aceste acte. Agenția privată declară pe propria răspundere lipsa unuia din actele prevăzute la organul de licențiere și poartă răspundere pentru declarațiile depuse conform art.352¹ din Codul Penal al Republicii Moldova nr.985/2002.”;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„ (5) În ziua înregistrării cererii și a documentelor stabilite la alin.(3) și (4) pentru eliberarea/prelungirea/reperfectarea licenței, organul de licențiere, în cazul unor suspiciuni de nerespectare a condițiilor de licențiere, poate solicita Inspectoratul de Stat al Muncii să realizeze control inopinat în termen de 5 zile lucrătoare de la data înștiințării. Controlul poate fi solicitat în cazul în care organul de licențiere pune la dispoziția Inspectoratului de Stat al Muncii informația necesară în baza căreia se poate constata existența încălcărilor și gradul de pericol corespunzător. După efectuarea controlului Inspectoratul de Stat al Muncii va transmite un exemplar al procesului-verbal de control organului de licențiere”;

alineatul (6) se abrogă;

alineatul (8) va avea următorul cuprins:

” (8) În cazul în care agenția privată stabilește colaborarea cu un beneficiar străin nou, aceasta va notifica și înregistra beneficiarul nou la organul de licențiere.”.

23. Articolul 59 va avea următorul cuprins:

”Articolul 59. Suspendarea licenței pentru activitatea legată de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova

(1) Licența pentru activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor Republicii Moldova în străinătate se suspendă în condițiile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și ale Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

(2) Licența pentru activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor Republicii Moldova în străinătate se suspendă în baza deciziei autorității emitente, fără adresarea în instanța de judecată și în baza deciziei autorității emitente în temeiul unei hotărâri a instanței de judecată.

(3) Temei pentru suspendarea valabilității licenței de activitate în baza deciziei autorității emitente, fără adresarea în instanța de judecată este:

- a) Cererea titularului privind suspendarea valabilității licenței de activitate;
- b) Neachitarea anuală sau în termen a taxei pentru licența de activitate prevăzută de lege.

(4) Temei pentru suspendarea licenței de activitate în baza deciziei autorității emitente în temeiul unei hotărâri a instanței de judecată este:

- a) agenția privată nu a demonstrat în 12 luni de activitate, inclusiv conform raportului de informare, activitate de intermediere a plasării în câmpul muncii în străinătate a lucrătorilor emigranți;
- b) agenția privată nu prezintă Agenției Naționale, în termenul și forma stabilită de Agenția Națională, rapoartele de activitate privind plasarea lucrătorilor emigranți în străinătate;
- c) agenția privată nu intervine în soluționarea litigiilor sau a conflictelor de muncă în care este implicat lucrătorul emigrant intermediat de agenție;
- d) agenția privată face, direct sau indirect, publicitate falsă locurilor de muncă în străinătate;
- e) agenția privată oferă servicii de intermediere a muncii la o altă adresă decât cea indicată în licență;

(5) Termenul de suspendare a licenței nu poate depăși 2 luni.

24. La articolul 60 alineatul (1) se exclude litera c).

25. La articolul 61, alineatul (6) se exclude următorul text ” indiferent de cetățenia indicată în acordurile de colaborare și actele semnate între agenția privată și beneficiarul străin”.

26. La articolul 63¹:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

”(1) Organul de licențiere publică, cu titlu gratuit, informația privind licențele eliberate, suspendate sau retrase.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

”(2) Agenția Națională elaborează și publică anual, lista agențiilor private care își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile prezentei legi.”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

”(3) Criteriile de selectare a agențiilor private, precum și modalitatea de creare și publicare a listei stipulate la alin. (2) se stabilește de Guvern.”.

27. Articolul 63² va avea următorul cuprins:

”**Articolul 63²** Evidența lucrătorilor emigranți

(1) Agențiile private înregistrează la Agenția Națională următoarele contracte utilizate în raport cu lucrătorii emigranți:

- a) contractele individuale de muncă, prestări servicii sau contractele asimilate încheiate între lucrătorii emigranți și beneficiarii străini;
- b) contractele de intermediere a muncii încheiate între agenția privată și lucrătorii emigranți.

(2) Contractele stipulate la alineatul (1), litera a) se înregistrează până la ieșirea lucrătorilor emigranți din țară, iar în cazul lucrătorilor emigranți independenți, după plasarea acestora în câmpul muncii.

(3) Agenția Națională înregistrează contractele individuale de muncă, prestări servicii sau asimilate prezentate în cadrul angajării individuale sau în baza tratatelor internaționale.

(4) Agenția Națională înregistrează rapoartele de activitate privind plasarea lucrătorilor emigranți în străinătate, prezentate de agențiile private în forma și termenii stabilite de Agenția Națională.”.

28. **Articolul II.** Dispoziții finale și tranzitorii

- 1) Prezența lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;
- 2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:
 - a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru a aduce legislația în vigoare în corespundere cu prevederile prezentei legi;
 - b) va aproba actele normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Igor GROSU

NOTĂ INFOMATIVĂ

la proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea Legii nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul este elaborat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite
În procesul de implementare a Legii nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, în perioada anilor 2020-2021 au fost depistate unele lacune și probleme cu privire la implementarea prevederilor acesteia și accesul la măsurile active de ocupare a forței de muncă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă. În acest context, proiectul de Lege privind modificarea Legii nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, are drept scop sporirea accesului șomerilor și angajatorilor la serviciile și măsurile de ocupare a forței de muncă. Modificările în cauză au fost generate inclusiv de necesitatea sporirii accesului persoanelor aflate în șomaj la diverse măsuri de sprijin în procesul de angajare sau de protecție socială prin acordarea ajutorului de șomaj, drept urmare a crizei provocate de pandemia Covid 19. De asemenea, se denotă necesitatea revizuirii unor prevederi ce țin de activitatea agențiilor private pentru ocuparea forței de muncă, cu scopul simplificării proceselor premergătoare obținerii licenței de activitate.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Principalele prevederi incluse în proiectul Legii sunt: - modificări în criteriile de obținere a statutului de șomer, fiind excluse unele condiții care constrâng dreptul persoanelor cu dizabilități de a se înregistra cu statut de șomer; - expunerea în redacție nouă a prevederilor (art.16 alineatul (3)) referitor la informarea populației privind locurile de muncă vacante, în special prin intermediul portalului de angajare www.angajat.md, gestionat de Agenția Națională; - redactarea textului „din familii defavorizate, orfani, rămași fără îngrijirea părinților, aflați sub tutelă sau curatelă” și expunerea în următoarea redacție „rămași fără ocrotirea părintească”, în conformitate cu Legea nr.140/ 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți; - majorarea cuantumului bursei pentru șomerii înmatriculați la cursuri de formare profesională de la 15% la 45% din salariul mediu pe economie pentru anul precedent, proporțional frecvenței la instruire, cu simplificarea gestionării și implementării acestei măsuri, dar și în scopul motivării șomerilor fără o profesie de a se recalifica, conform cerințelor pieței muncii. Așadar, se propune abrogarea prevederilor ce țin de acoperirea cheltuielilor pentru cazare și transport în cadrul formării profesionale, iar mijloacele financiare planificate actualmente pentru acoperirea cheltuielilor respective vor fi direcționate spre majorarea cuantumului bursei de formare profesională; - în vederea neadmiterii cazurilor de abuz și sporirea atractivității măsurii de subvenționare a locurilor de muncă a fost revizuită măsura de subvenționare a locurilor de muncă și expusă în redacție nouă, prin care ANOFM va compensa lunar 50% din cuantumul salariului angajatului, dar nu mai mult de 80% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, per șomer angajat în perioada de acordare a subvenției; - termenul de angajare a șomerului și păstrare a locului de muncă de către angajatori în cadrul măsurii de subvenționare a creării/adaptării locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități (art.38 a Legii), se reduce cu 6 luni în scopul sporirii atractivității acestei măsuri de ocupare a forței de muncă; - se propun modificări la modul de restituire a subvenției acordate angajatorilor conform art.36 și 38, acordate pentru angajarea persoanelor vulnerabile și persoanelor cu dizabilități. Prin urmare, cazurile în care șomerul din categoria persoanelor cu dizabilități sau altor categorii vulnerabile angajat a fost disponibilizat ca urmare a rezultatului nesatisfăcător al perioadei de probă, va

constitui excepție de la restituirea subvenției;

- expunerea mai largă a categoriilor de angajatori care pot beneficia de subvenție pentru crearea/adaptarea locurilor de muncă. Potrivit analizei efectuate, de mecanismul de subvenționare pentru crearea/adaptarea locurilor de muncă nu pot beneficia organele administrației publice centrale și locale, prin aprobarea modificărilor propuse, se va crea premise pentru accesarea măsurii de subvenționare de către mai mulți angajatori și ca rezultat, va contribui la o creștere a numărului persoanelor cu dizabilități angajate;

- revizuirea termenului de restituire a subvenției de către angajator în cazul subvenționării creării/adaptării locului de muncă și crearea afacerii proprii care va constitui de la 7 până la 12 luni și nu cum este conform redacției actuale de la 10 până la 18 luni;

- se propun completări ce țin de modul în care vor fi certificate cunoștințele și competențele dobândite în contexte de educație non-formală și informală;

- s-au introdus modificări la modul de subvenționare a afacerii proprii și proiectelor de inițiative locale. Prin urmare, crescând cuantumul subvenției în cazul subvenționării afacerilor proprii și proiectelor de inițiative locale, va crește atractivitatea acestor măsuri în rândul șomerilor și angajatorilor, iar ca rezultat final, numărul locurilor de muncă noi create;

- expunerea în redacție nouă a prevederilor ce țin de acordarea indemnizației unice de încadrare la un loc de muncă, conform art.41 al Legii nr.105/2018;

- expunerea în redacție nouă a prevederilor ce țin de stabilirea dreptului la ajutor de șomaj, termenele și condițiile de stabilire, suspendare și restabilire, cu scopul eliminării elementului discriminatoriu față de persoanele care primesc indemnizații la eliberare din serviciu, precum și sporirea protecției sociale a șomerilor;

- în vederea eficientizării prevederilor ce țin de activitatea agențiilor private se propune realizarea unor modificări de ordin tehnic, redacțional la articolele 3, 10 alineatul (5) litera n), 54 alineatul (1) litera a) și 59. Aceste modificări sunt realizate în vederea unificării terminologiei utilizate în textul legii;

- în același timp se propun modificări ce țin de ajustarea unor proceduri ce țin de obținerea licenței pentru activitatea de plasare în străinătate a lucrătorilor emigranți. Astfel, la art. 58 alin (2) lit. d) se propune excluderea obligativității prezentării actelor obținute în cadrul verificării prealabile la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă. Întrucât actele sunt necesare în vederea obținerii licenței de activitate, se consideră oportună eliminarea obligativității prezentării acestora la Agenția Națională pentru Ocupare a Forței de Muncă;

Concomitent, se propune clarificarea aspectului ce ține de apostilarea și legalizarea actelor emise în străinătate. Astfel, se propune reglementarea expresă a actelor care se vor supune legalizării notariale. În acest sens se propune modificarea art.58 alin. (4) lit. b) și c);

- în vederea ajustării legislației naționale la cerințele internaționale cu privire la licențiere, dar și simplificarea procedurii de depunere a actelor cu scopul obținerii licenței se propune completarea art.58 alin. (4) cu literele c¹) și c²) care urmează să excludă obligativitatea agențiilor private de a prezenta la organul de licențiere actul permisiv/licența beneficiarului străin în cazurile în care beneficiarul străin este angajator direct sau în țara de destinație nu este reglementat un astfel de act permisiv. Lipsa reglementărilor cu privire la actele permissive în țările de destinație se declară de agenția privată pe propria răspundere;

Totodată, la art.58 alin. (5) se propune excluderea Centrului de Combattere a Traficului de Ființe Umane ca parte a controlului în cadrul procedurii de eliberare a licenței, întrucât conform Codului Contravențional 218/2008 art. 400, nu deține o astfel de competență. Alin. (5) a fost ajustat în conformitate cu art.191 al Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;

- se propune redarea în redacție nouă a art.59 suspendarea licenței pentru activitatea legată de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova în străinătate. Modificările propuse au drept scop elucidarea temerilor pentru suspendarea licenței, dar și a cazurilor în care licența poate fi retrasă cu sau fără hotărârea instanței de judecată. Modificările sunt realizate în conformitate cu art.10 al Legii nr.160/2011 și art.17 al Legii nr.235/2006.

- modificările ce vizează art. 63¹ și 63² sunt realizate în vederea redării coerente a aspectelor ce țin de evidența lucrătorilor emigranți, precum și modalitatea de păstrare a registrelor electronice.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea modificărilor propuse va fi realizată din contul mijloacelor financiare planificate în bugetul de stat pe anul 2022 pentru implementarea Legii nr.105/2018.

În total pentru anul 2022 pentru implementarea Legii nr.105/ 2018 au fost planificați 41,6 mln. lei, inclusiv pentru:

- formarea profesională a șomerilor prin cursuri – 25,7 mln. lei, inclusiv pentru bursa 11,2 mln lei, transport și cazare 9,5 mln lei;
- instruirea la locul de muncă – 1,8 mln lei
- stagierea la locul de muncă – 3 mln lei;
- certificarea cunoștințelor și a competențelor dobândite în contexte de educație nonformală și informală – 60 mii lei.
- subvenționarea locurilor de muncă – 6,4 mln. lei,
- subvenționarea locurilor de muncă create/ adaptate pentru persoane cu dizabilități – 898 mii lei.
- inițierea afacerii proprii – 898 mii lei.
- subvenționarea proiectelor de inițiative locale – 898 mii lei.

Totodată, menționăm că mijloacele financiare planificate pentru anul 2022 pentru acoperirea cheltuielilor de transport și chirie în cadrul măsurii de formare profesională a șomerilor vor fi direcționate spre majorarea cuantumului bursei achitate șomerilor antrenați în măsura de formare profesională.

Majorarea bursei de la 15% la 45% din salariul mediu pe economie pentru anul precedent va necesita, suplimentar la 11,2 mln lei prevăzute în bugetul de stat pentru anul 2022 pentru achitarea bursei, încă 13 mil lei. Necatînd la diferența respectivă, majorarea bursei se va încadra în bugetul aprobat pentru anul 2022 pentru această măsură, dat fiind că în anul 2021 executarea bugetului pentru măsura respectivă a constituit în mediu circa 60%. În cazul în care măsura dată va fi solicitată de un număr mai mare de șomeri decât cel planificat pentru anul 2022 (2075 persoane), atunci se va solicita alocarea mijloacelor financiare suplimentare la rectificarea bugetului de stat pentru anul 2022.

6. Modul de încorporare în sistemul actelor normative în vigoare

Propunerile incluse în proiect vor condiționa modificarea *Hotărârii Guvernului nr. 1276 cu privire la aprobarea procedurilor de acces la măsurile de ocupare a forței de muncă*. De asemenea, la activitatea agențiilor private se necesită a fi introduse amendamente la *Hotărârea de Guvern nr. 1276/2018*, implicit Anexa nr.11² care prevede procedura de intermediere a muncii și angajare în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova. În consecință, procedura va fi ajustată în vederea asigurării implementării corecte a Legii nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurare de șomaj.

6. Transparență decizională

În conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, intenția de modificare a Legii nr.105/2018, a prevederilor ce țin de activitatea agențiilor private, a fost supusă consultărilor cu reprezentanții agențiilor private licențiate din Republica Moldova în cadrul atelierului de instruire ”Instruire pentru Agențiile Private cu privire la standardele naționale și internaționale de intermediere a muncii în străinătate” organizat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale în parteneriat cu OIM Moldova și PNUD Moldova, la data de 8 decembrie 2021.

În cadrul sesiunii de consultări, agențiile private au înaintat următoarele propuneri:

1. posibilitatea depunerii declarației pe proprie răspundere cu privire la dreptul beneficiarului din străinătate de a angaja forța de muncă și să nu fie solicitată proba documentară a dreptului acestui beneficiar de a angaja lucrători străini.

2. cu privire la publicitate, stabilirea unor cerințe mai stricte cu privire la plasarea anunțurilor, obligarea surselor mass media și on-line ce plasează publicitatea să ceară respectarea cerințelor legii la plasarea anunțurilor cu privire la angajarea în străinătate.

3. coordonarea electronică / digitală a actelor cu ANOFM pe tot parcursul procedurii de mediere și plasare.

4. excluderea cerinței de prezentare a pașaportului Republicii Moldova, dacă persoana aflată în

căutarea unui loc de muncă are dublă cetățenie și are pașaportul celeilalte țări.

5. la moment, legea nu prevede prea multe posibilități și cazuri care permit suspendarea și retragerea licenței APOFM, acestea trebuie optimizate și reduse.

Menționăm că, propunerile au fost analizate și incluse parțial în proiectul de modificare. Unele propuneri de procedură menționate vor fi analizate în contextul modificării Hotărârii de Guvern nr.1276/2018.

În același timp, proiectul supus avizării a fost transmis către consultare repetată agențiilor private. Astfel, propunerile care vor fi recepționate în cadrul procedurii de avizare vor fi incluse în tabelul de divergențe.

Adițional, intenția de modificare a Legii nr.105/2018 în partea ce ține de activitatea agențiilor private a fost consultată și cu autoritățile publice în cadrul sesiunii de instruire organizată de Ministerul Muncii și Protecției Sociale în parteneriat cu OIM Moldova și PNUD Moldova, la data de 7 decembrie 2021. În cadrul consultărilor au participat reprezentanții Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, Agenției Servicii Publice, Inspectoratul de Stat al Muncii și Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În temeiul art.20 al Legii nr.100/ 2017 cu privire la actele normative, a fost publicat anunțul privind intenția de elaborare a actului normativ https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/8545. Totodată, concomitent cu procedura de avizare, proiectul va fi supus consultărilor.

8. Constatările expertizei anticorupție

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/ recomandărilor la proiectul hotărârii de Guvern.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația UE, exceptându-se astfel de la efectuarea expertizei de compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice

Informația privind rezultatele expertizei juridice va fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/ recomandărilor la proiectul hotărârii de Guvern.

11. Constatările altor expertize

În conformitate cu pct.11 alin. 21 lit. c) a Hotărârii de Guvern Nr. 23/ 2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a expus spre expertizare Analiza impactului la proiectul Hotărârii de Guvern în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, la data de 21.12.21. Conceptul a fost susținut cu recomandări care au fost luate în considerare la definitivarea proiectului supus avizării.

Secretar de Stat

Digitally signed by Bechtoldt Felicia
Date: 2022.01.05 17:50:01 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Felicia Bechtoldt

Analiza impactului la proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea Legii nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului la proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea Legii nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
Subdiviziunea:	Direcția politici ocupaționale și de reglementare a migrației în forței de muncă
Persoana responsabilă și datele de contact:	Viorica Fochim, tel.: 022 26 21 36 e-mail: viorica.fochim@social.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
Efectele crizei pandemice, caracterizate prin lipsa veniturilor salariale, pierderea locurilor de muncă și posibilități reduse de încadrare pe piața muncii au dus la o destabilizare a situației pe piața forței de muncă, în așa fel încât, în anul 2020 a avut loc o creștere a numărului persoanelor înregistrate cu statut de șomer la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) - 50, 2 mii șomeri, cu cca 32, 2% mai mulți comparativ cu anul 2019. În acest sens, măsurile de ocupare prevăzute prin Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj constituie un instrument pentru susținerea șomerilor și agenților economici în eventuale consecințe cauzate de pandemia Covid-19, suplimentar la altele măsuri de sprijin aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.316/2021 cu privire la aprobarea unor măsuri de susținere a angajaților și salariaților în condițiile aplicării măsurilor de restricție pe perioada pandemiei de COVID – 19. Așadar, prin modificările propuse la Legea nr.105/2018 se dorește soluționarea următoarelor probleme: - existența unor bariere ce țin de accesarea de către șomeri a măsurilor active de ocupare și acordarea ajutorului de șomaj (persoane cu dizabilități, persoanele aflate în șomaj urmare a reducerii statelor de personal) și probleme ce țin de gestionarea organizatorică a măsurii de formare profesională a șomerilor; - lipsa de reglementări ce țin de modul de finanțare de către ANOFM a cheltuielilor legate de recunoașterea competențelor obținute de către șomeri în contexte de educație non-formală și informală; - atractivitatea scăzută a măsurilor de subvenționare a locurilor de muncă pentru unele categorii de șomeri și existența cazurilor de abuz din partea angajatorilor; - atractivitatea scăzută a măsurilor de subvenționare pentru crearea și adaptarea locului de muncă pentru persoanele cu dizabilități; - impact redus a măsurii de stimulare a mobilității forței de muncă drept rezultat a revizuirii criteriilor de înregistrare cu statut de șomer, în special conform domiciliului persoanei, - acces redus a șomerilor/angajatorilor la măsura de subvenționare a costului afacerii proprii inițiate de șomeri/creării locurilor de muncă în mediul rural în baza proiectelor de inițiative locale; - procedura birocratică de obținere/perfectare/reperfectare a licenței de activitate legată de plasarea în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova; - existența unor bariere la înregistrarea beneficiarului străin în calitate de angajator direct; Prin efectuarea Analizei Impactului de Reglementare, ne propunem să analizăm cauzele de	

aparitie a acestor probleme și să identificăm soluții care să contribuie la sporirea accesului la măsuri de către șomeri și gradului de interes din partea angajatorilor pentru mecanismele de subvenționare a locurilor de muncă, precum și îmbunătățirea activității agenților private.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

1. Existența unor bariere ce țin de accesarea de către șomeri a măsurilor active de ocupare și acordare a ajutorului de șomaj (persoane cu dizabilități, persoane aflate în șomaj urmare a reducerii statelor de personal) și probleme ce țin de gestionarea organizatorică a măsurii de formare profesională a șomerilor.

Conform art.20 a Legii nr.105/2018, șomerii se înregistrează cu statut de șomer în baza uneia dintre cele 3 opțiuni, precum: domiciliu/reședința sau locul de trai. În acest context, aplicarea în continuare a prevederilor ce țin de acoperirea cheltuielilor pentru cazare și transport sunt nevalabile în condițiile noi statuate de Lege pe de o parte și complicat de justificat de către șomeri și gestionat din punct de vedere administrativ, pe de altă parte (exemplu lipsa contractului de locațiune a locuinței, insuficiența resurselor umane în cadrul ANOFM). Această situație contribuie la planificarea și organizarea unui număr mai mic de cursuri de formare profesională pentru șomeri.

Prin proiect se propune majorarea cuantumului bursei acordate șomerilor înmatriculați la cursuri de formare profesională de la 15% la 45% din salariul mediu lunar pentru anul precedent, pe de o parte, și abrogarea prevederilor ce țin de acoperirea de către ANOFM a costurilor de cazare și transport pentru șomeri pe perioada instruirii, pe de altă parte.

Conform art.20 a Legii nr.105/2018, persoanele cu dizabilități în prezent pot fi înregistrați cu statut de șomer doar în cazul în care au recomandări de muncă. Această prevedere se consideră a fi discriminatorie și limitează accesul acestor categorii la serviciile și măsurile de ocupare a forței de muncă. Proiectul propune excluderea acestor prevederi discriminatorii cu scopul sporirii accesului persoanelor cu dizabilități la piața muncii.

Conform prevederilor art. 44 din Legea vizată, șomerii care au încetat activitatea de muncă ca urmare a lichidării unității și reducerii statelor de personal beneficiază de ajutor de șomaj după expirarea a 3 luni calendaristice de la data concedierii, precum și nu pot fi înregistrați cu statut de șomer, deoarece primesc indemnizații de eliberare din serviciu. Astfel, la acordarea dreptului la ajutorul de șomaj, persoanele care beneficiază de indemnizații de eliberare din serviciu li se încalcă dreptul de a beneficia de ajutor de șomaj, cât și de serviciile prestate de ANOFM. Proiectul propune excluderea acestei norme, considerate a fi discriminatorii.

2. Lipsa de reglementări ce țin de modul de finanțare de către ANOFM a cheltuielilor legate de recunoașterea competențelor obținute de către șomeri în contexte de educație non-formală și informală.

Conform art. 35 al Legii nr.105/2018, șomerii pot beneficia gratuit de certificarea cunoștințelor și a competențelor dobândite în contexte de educație nonformală și informală. În lipsa mecanismului de reglementare a modului de finanțare a acestei măsuri, pînă în anul 2021, nici un șomer nu a beneficiat de această măsură.

Începînd cu anul curent, ANOFM a inițiat procesul de pilotare a măsurii date, iar urmare a pilotării măsurii - 27 șomeri au beneficiat de certificarea cunoștințelor și a competențelor dobândite în contexte de educație nonformală și informală. Această situație afectează șomerii, persoanele revenite de peste hotare, care dețin competențe obținute în context de educație non formală.

Prin proiect se propune reglementarea mecanismului de aplicare a art.35 din Lege printr-o procedură separată.

3. Atractivitatea scăzută a măsurilor de subvenționare a locurilor de muncă pentru unele categorii de șomeri și existența cazurilor de abuz din partea angajatorilor.

Conform indicatorilor stabiliți în anul 2021 pentru implementarea măsurii de subvenționare a locurilor de muncă au fost planificate 465 de subvenții. Respectiv, în 11 luni ale anului 2021 - 367 șomeri au fost angajați în rezultatul subvenționării locurilor de muncă, dintre care 161 femei. Prin urmare, constatăm un grad scăzut al interesului angajatorilor față de mecanismele de subvenționare prevăzute de Legea vizată.

Constatăm că o cauză esențială a interesului scăzut sunt termenii rigizi, ceea ce presupune demotivarea beneficiarilor de a aplica la această măsură, precum și favorizarea creării unor situații de abuz de subvenție din partea angajatorilor. Ca rezultat, rămâne nevalorificat bugetul alocat pentru această măsură, pe de o parte, iar pe de altă parte, categoriile vulnerabile rămân în afara pieței muncii. Prin proiect se propune schimbarea modalității de subvenționare (corelat cu salariul persoanei), precum și a termenilor de menținere obligatorie a raporturilor de muncă cu persoanele care au beneficiat de subvenție.

4. Atractivitatea scăzută a măsurilor de subvenționare pentru crearea și adaptarea locului de muncă pentru persoanele cu dizabilități.

Conform Legii nr.105/2018, angajatorii care angajează șomeri cu dizabilități pe o perioadă nedeterminată sau determinată, cu o durată de cel puțin 18 luni, i se compensează cheltuielile privind adaptarea locului de muncă pe care urmează să-l păstreze timp de 12 luni, termen considerat exagerat de îndelungat. Astfel, pentru anul 2021 a fost planificată acordarea a 10 subvenții angajatorilor și angajarea a 10 persoane cu dizabilități. În realitate, au fost acordate doar 3 subvenții cu angajarea a 3 șomeri. Motivele sunt interesul scăzut al angajatorilor pentru această măsură și termenul obligatoriu de menținere a raporturilor de muncă cu persoana cu dizabilități (18 luni). Proiectul propune reducerea acestui termen până la 12 luni. În consecință, numărul crescut a șomerilor din categoria celor vulnerabili impune necesități de identificare a soluțiilor de stimulare a agenților economici de a aplica la mecanismele de subvenționare oferite de stat pentru angajarea șomerilor și crearea locurilor de muncă.

Problema descrisă mai sus afectează atât angajatorii cât și persoanele cu dizabilități, care întâmpină dificultăți la angajarea în câmpul muncii.

5. Impact redus a măsurii de stimulare a mobilității forței de muncă drept rezultat a revizuirii criteriilor de înregistrare cu statut de șomer, în special conform domiciliului persoanei:

În anul 2020, urmare a modificării Legii nr.105/2018, a fost abrogată norma privind obligativitatea înregistrării la ANOFM conform domiciliului. În acest context, măsura de stimulare a mobilității forței de muncă, în concepția expusă la art. 41 din Legea 105/2018, nu are impactul scontat. Astfel, pe parcursul anului 2021 circa 106 șomeri au fost angajați în Chișinău și au beneficiat de indemnizație de încadrare, egală cu cuantumul salariului mediu pe economie (7953 lei) prin măsura de mobilitate a forței de muncă, majoritatea fiind cei înregistrați la subdiviziunea teritorială din mun Chișinău cu domiciliul în alte regiuni ale țării.

Prin urmare, păstrarea criteriului distanței de 20 km și criteriului de domiciliul nu mai este relevantă. Prin proiect se propune modificarea prevederii ce ține de angajarea la un loc de muncă, ”conform domiciliului” prin substituire cu ”conform locului de trai”, și excluderea prevederii cu privire la distanța de 20 km.

Problema descrisă mai sus afectează în primul rând eficacitatea mijloacelor financiare cheltuite pentru această măsură.

6. Acces redus a șomerilor/angajatorilor la măsura de subvenționare a costului afacerii proprii inițiate de șomeri/ creării locurilor de muncă în mediul rural în baza proiectelor de inițiative locale.

La moment conform art.39 din Legea nr.105/2018, ANOFM subvenționează cheltuielile necesare pentru inițierea unei afaceri prin compensarea a 50% din cheltuielile prevăzute în

planul de afaceri prezentat de șomer. Implementarea măsurii date a startat în anul curent fiind depuse 10 cereri pentru subvenționarea afacerii, dintre care 6 angajatori s-au constatat eligibili pentru a beneficia de subvenție pentru inițierea propriei afaceri, fiind create 6 locuri de muncă.

Valoarea medie a proiectelor a constituit suma de 163137,5 lei, dintre care suma contribuției proprii a constituit în mediu – 82375 lei. Dat fiind vulnerabilitatea șomerilor (lipsa unui venit propriu), aceștia au raportat dificilă identificarea mijloacelor financiare proprii pentru cofinanțarea afacerii. Prin proiect se propune acoperirea de către ANOFM a 100% din costul afacerii, ceea ce presupune majorarea plafonului subvenției de la 10 salarii medii pe economie la 15 salarii medii pe economie.

De asemenea, în anul 2021 au fost finanțate 7 proiecte de inițiative locale, cu subvenționarea cheltuielilor de 166448 lei pentru un proiect, suma contribuției constituind în mediu – 85373 lei. Proiectele subvenționate se axau pe activități din agricultură, industria ușoară, servicii, agrement etc.

Urmare a monitorizării măsurii date, s-a constatat cuantumul mic al subvenției acordate în raport cu estimarea cheltuielilor, conform Planului de afaceri. În acest sens, măsura de suport existentă nu poate fi considerată complet adaptată la realitate pentru a contribui în plină măsură la soluționarea problemelor pe piața muncii în mediul rural. Prin proiect se propune majorarea plafonului subvenției de la 10 salarii medii pe economie la 15 salarii medii pe economie.

Problema descrisă mai sus afectează șomerii, care doresc să inițieze o afacere proprie și angajatorii din mediul rural care doresc să creeze locuri de muncă.

7. Procedura birocratică de obținere/perfectare/reperfectare a licenței de activitate legată de plasarea în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova.

Urmare a implementării Legii nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurare de șomaj s-a constatat că, procedura de obținere a licenței de activitate pentru agențiile private de plasare în câmpul muncii în străinătate, conține reglementări ce pot fi considerate birocratice, ceea ce afectează agențiile private și intenția lor de activa cu respectarea prevederilor legale, dar și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă de a beneficia de servicii de angajare peste hotare fără riscuri de a fi plasați la un loc de muncă necorespunzător sau de a fi exploatați prin muncă.

Acest fapt a fost exprimat de reprezentanții agențiilor private, inclusiv și a instituțiilor publice în cadrul consultărilor organizate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale la datele de 7 și 8 decembrie 2021.

Un prim impediment în obținerea dreptului de desfășurare a activității de către agențiile private îl constituie supradocumentarea. În cursul implementării prevederilor ce țin de obținerea licenței s-a constatat că legea dublează unele prevederi ce țin de prezentarea actelor, cu precădere în cadrul procedurii de verificare prealabilă.

Conform prevederilor actuale, agențiile private sunt obligate să prezinte actele obținute în cadrul procedurii de verificare prealabilă la organul de licențiere și la ANOFM.

Însă, subliniem că prezentarea acestor acte la ANOFM nu are o finalitate, fiind o cerință suplimentară care îngreunează activitatea atât a agențiilor private, cât și a instituțiilor publice (ANOFM).

Reieșind din acest fapt, considerăm inutilă prezentarea acestor acte ANOFM a cărei mandat constituie coordonarea actelor ce vizează procedurile de intermediere a muncii, dar nu de constatare a legalității activității beneficiarului străin. Drept urmare prezentarea acestor acte este un pas adițional care nu contribuie la asigurarea respectării condițiilor de licențiere.

Se constată necesitatea modificării prevederilor ce țin de realizarea controlului în cadrul procedurii de eliberare a licenței. În lumina ultimelor modificări operate la Codul Contravențional, se propune excluderea competenței Centrului de Combatere a Traficului de Persoane de a participa la controlul agențiilor private în cadrul procedurii de obținere a licenței.

În același timp, urmare a implementării cadrului normativ, s-a constatat că acesta nu conține prevederi ce ar permite colaborarea agențiilor private cu beneficiarii străini în calitate de angajatori direcți. Impedimentul se creează la etapa de documentare, întrucât legislația prevede că în vederea stabilirii relației de colaborare cu un beneficiar străin agenția privată este obligată să prezinte actul permisiv sau licența beneficiarului străin.

În vederea eliminării barierelor care împiedică agențiile private să desfășoare activitatea cu beneficiarii străini în calitate de angajatori direcți, s-a considerat oportună eliminarea prezentării unor acte permissive în cazul în care legislația statelor în care își desfășoară activitatea beneficiarii străini nu reglementează aceste acte. Agențiile private vor declara pe propria răspundere lipsa actelor permissive.

8. Existența unor bariere la înregistrarea beneficiarului străin în calitate de angajator direct.

O altă problemă se referă la prevederile ce țin de temeiurile de suspendare a licenței, ceea ce afectează intenția Agențiilor private de a activa în condițiile legii.

Agențiile private au constatat că temeiurile pentru suspendarea licenței la moment sunt interpretabile și acest fapt duce la perturbarea activității acestora. Astfel se propune, formularea concisă a temeiurilor de suspendare a licenței, precum și stabilirea cazurilor în care aceasta poate fi suspendată cu sau fără hotărârea instanței de judecată. Modificările sunt realizate în conformitate cu art.10 al Legii nr.160/2011 și art.17 al Legii nr.235/ 2006.

Totodată, se propune clarificarea aspectului ce ține de apostilarea și legalizarea actelor emise în străinătate. Astfel, se propune reglementarea expresă a actelor care se vor supune legalizării notariale.

Prevederile vor fi aplicabile agențiilor private de plasare în străinătate a forței de muncă (în prezent peste 90 de agenții), agenților economici care vor dori să înregistreze o agenție privată, intermediarilor nelicențiați, precum și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă în străinătate.

Menționăm că la elaborarea propunerilor de modificare a procedurii de licențiere s-a decis asupra simplificării procedurii în detrimentul eliminării licenței, întrucât riscurile excluderii licenței sunt majore.

Reieșind din practica internațională, dar și Convenția ILO nr.181 cu privire la agențiile private, se atestă necesitatea reglementării prin licențiere a agențiilor private atunci când:

- a) țările de origine atestă un flux sporit de migrație;
- b) nu este fortificat sistemul de control al activității.

Întrucât la moment competențele Inspectoratului de Stat al Muncii nu sunt fortificate, organul responsabil de control al activității agențiilor private, considerăm inoportună eliminarea licenței care este un instrument de asigurare a legalității activității.

În lipsa unui mecanism fortificat de prevenție și control, eliminarea procedurii de licențiere a activității agențiilor private, va duce la sporirea activității ilegale și incompetența autorităților de a gestiona acest sector.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Constatăm că cauza primară, care a stat la formarea problemei sunt:

- condițiile restrictive de a beneficia de ajutor de șomaj și statut de șomer pentru unele categorii de persoane, inclusiv persoane cu dizabilități, stabilite de Legea nr.105/ 2018 și număr de personal insuficient de a administra bine măsurile de ocupare a forței de muncă (formarea profesională, în mod special). Un impediment în acordarea ajutorului de șomaj a constituit faptul că, conform prevederilor actuale ale Legii, în perioada anului 2020 un număr impunător de persoane care și-au pierdut locul de muncă ca urmare a pandemiei Covid-19 și au rămas fără careva venituri, nu au putut beneficia de ajutor de șomaj la data înregistrării;
- lacune ale legislației privind reglementarea procesului de recunoaștere a competențelor și aptitudinilor obținute de către șomeri în contexte de educație non-formală și informală,

întrucât la momentul intrării în vigoare a Legii nr.105/ 2018, procesul de recunoaștere a competențelor obținute prin educație non-formală și informală în cadrul mai multor centre de excelențe nu era suficient reglementat prin cadrul normativ al Ministerului Educației și Cercetării, ceea ce a tergiversat recunoașterea competențelor non-formale, inclusiv pentru șomeri. În acest context, în anul 2021 ANOFM a pilotat mecanismul dat de comun cu centrul de excelență în construcții și a finanțat recunoașterea competențelor non formale pentru 27 șomeri, cu elaborarea unei proceduri, care va fi aprobată de Guvern, în temeiul normei propuse de proiect la Legea nr.105/2018;

- Impedimente în organizarea și dirularea măsurii de formare profesională a șomerilor, dat fiind complexitatea acesteia (achiziții publice, compensare transport, cazare pentru șomeri, acordare de burse, etc). Astfel, din cauza unui număr insuficient de persoane și lacune în alte acte normative (ex imposibilitatea prezentării contractelor de locațiune), ANOFM poate organiza un număr redus de cursuri de formare profesională pentru șomeri. De asemenea, a devenit neaplicabilă prevederea privind compensarea cheltuielilor de transport, ținându-se cont de prevederile noi ale art. 20 al Legii nr.105/ 2018 (excluderea înregistrării conform domiciliului). Spre exemplu, șomerul are domiciliul în or. Donușeni, iar locul de trai în Chișinău și solicită măsura de formare profesională în or. Chișinău. În acest caz dispăre necesitatea compensării cheltuielilor de transport și cazare, iar majorarea bursei acordate șomerului implicat în formare profesională de la 15% la 45% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent va stimula acceptarea de către șomeri a unui curs de formare profesională;
- condiții birocratice de acordare a subvenției pentru angajarea șomerilor ce demotivează angajatorii de a aplica la măsura de subvenționare a locurilor de muncă, inclusiv favorizează situații de abuz. Angajarea șomerului ca urmare a subvenționării pentru o perioadă de timp de 18 luni pare să fie exagerată, conform opiniei angajatorilor și îi demotivează să aplice la măsura. De asemenea, corelarea cuantumului subvenției cu salariul mediu pe economie a contribuit la abuzarea de către unii angajatori a normei (ex a aplicat la subvenție, iar persoana subvenționată nu activează, se află în concediu din cont propriu.);
- cuantumul mic al subvenției pentru inițierea de către șomeri a afacerilor proprii limitează accesul șomerilor și angajatorilor la această măsură. Cauza care a condiționat apariția problemei, vizează faptul că potrivit cheltuielilor preconizate în proiectele depuse suma compensării oferite de ANOFM este una mică în raport cu valoarea totală a proiectelor;
- reglementările actuale ce țin de procedura de obținere a licenței și reglementările ambigue cu privire la suspendarea licenței, legalizare a actelor, duc la împovărarea activității agenților private și reticența de a legaliza activitatea de plasare în câmpul muncii în străinătate.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Legea nr.105/2018 s-a implementat gradual din 2019, 2021 fiind anul în care au fost implementate toate măsurile active de ocupare a forței de muncă prevăzute de lege. În această perioadă s-a constatat necesitatea revizuirii unor măsuri active cu scopul simplificării/revizuirii procedurii de acordare a acestora și, respectiv, sporirii accesului beneficiarilor finali la aceste măsuri, precum sînt șomerii și angajatorii.

Odată cu eliminarea criteriului de acordare a statutului de șomer condiționat de înregistrarea la subdiviziunea teritorială conform domiciliului, impactul unor măsuri este minimal. Spre exemplu, acoperirea cheltuielilor de cazare și transport în cadrul măsurii de formare profesională a șomerilor, precum și stimularea mobilității forței de muncă.

Dat fiind migrația internă sporită a forței de muncă (din localitățile rurale spre cele urbane), mulți șomeri solicită indemnizație de încadrare pentru stimularea mobilității forței de muncă, avînd domiciliu într-o regiune rurală, dar fiind înregistrați cu statut de șomer la subdiviziunea teritorială din mun Chișinău unde are locul de trai. În acest context, nu are loc stimularea mobilității forței de muncă (persoana rămîne cu locul de trai la Chișinău) iar

indemnizația se acordă conform normei legale. Dacă norma legală nu va fi revizuită, se vor cheltui mijloacele financiare bugetare fără a produce un impact scontat.

În același context, acoperirea cheltuielilor de cazare în cazul urmăririi unui curs de formare profesională de către șomer a fost necesară pînă acum deoarece persoana temporar era nevoită să-și schimbe locul de trai pe perioada instruirii. Această necesitate a dispărut odată cu eliminarea criteriului de acordare a statutului de șomer condiționat de înregistrarea la subdiviziunea teritorială conform domiciliului, care a contribuit la situația că majoritatea șomerilor locuiesc în mun Chișinău unde sînt concentrate majoritatea furnizorilor de formare profesională.

Măsurile de formare profesională prin cursuri; instruire la locul de muncă în cadrul unității și stagiul profesional prevăd acordarea pe parcursul instruirii unei burse lunare neimpozabile, în cuantum de 15% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent (1193 lei).

Așadar, luînd în considerație că șomerii sînt persoane fără surse de venit, aceștia deseori, refuză un curs de formare profesională în favoarea unui loc de muncă informal.

În cazul în care nu se va face intervenție va avea loc utilizarea ineficientă a mijloacelor financiare destinate acestei măsuri, dar și cererea pentru măsura de formare profesională va scădea și mai mult, deoarece, șomerii beneficiari de această măsură sînt persoane adulte fără un venit și nu pot să-și permită mult timp să existe fără un loc de muncă, acceptînd locuri de muncă informale, astfel, contribuind la creșterea muncii informale.

Au fost înregistrate cazuri cînd persoanele care au rămas fără un loc de muncă urmare a reducerii de personal, avînd un stagiul de cotizare, nu au putut beneficia de ajutor de șomaj și statut de șomer, conform condițiilor prevăzute de Legea vizată, fapt care constituie o discriminare. Lipsă de intervenție ar putea contribui la acceptarea de către acestea a muncii informale și să nu fie susținute de ANOFM.

În procesul de acordare a subvențiilor pentru angajarea persoanelor vulnerabile, s-a constatat că în mare parte angajatorii sunt demotivați să aplice la aceste măsuri. O primă cauză ar fi obligativitatea de a angaja și menține raporturile de muncă cu aceste categorii de persoane pe un termen de 18 luni, care este considerată de către angajatori exagerată.

În prezent, cunatumul subvenției date constituie 30% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent (2386 lei), acordat pe un termen de 6 luni, pentru fiecare șomer angajat. Au fost depistate cazuri de abuz din partea angajatorilor care au beneficiat de subvenții, dar au angajat șomeri "formal" (ex: erau în concediu din cont propriu și plecați peste hotare).

Fără o intervenție în direcția măsurilor de subvenționare a angajatorilor va spori numărul șomerilor de lungă durată din categoria celor vulnerabili, respectiv șansele de integrare a acestora în cîmpul muncii vor fi reduse, pe de o parte, iar, pe de altă parte, va rămînea nevalorificat bugetul alocat pentru măsurile de subvenționare a angajării persoanelor vulnerabile.

De asemenea, avînd în vedere și impactul produs de Covid-19 în anul 2020, se consideră necesar de a îmbunătăți măsurile de subvenționare, acestea fiind un instrument de suport pentru integrarea în cîmpul muncii a șomerilor.

Legea vizată, în special art.35, prevede finanțarea de către ANOFM a costului recunoașterii competențelor șomerilor obținute în contexte non formale, neexistînd un mecanism dedicat, dat fiind faptul că procedura de recunoaștere a competențelor obținute în contexte non formale nu a fost suficient de bine determinată de Ministerul Educației și Cercetării și aplicată de centrele de excelență. Din aceste considerente, pînă în prezent nu au fost finanțate astfel de costuri pentru șomeri. Lipsa unei intervenții în acest context va contribui la nevalorificarea potențialului forței de muncă în condițiile unui deficit de forță de muncă.

Conform datelor oferite de ANOFM tot mai mulți șomeri posedă aptitudini și cunoștințe în diverse domenii ca inginerie, construcții, agricultură, irigare, asistență medicală, asistență socială, servicii de îngrijire etc. obținute în străinătate și relevante cerințelor pieței muncii autohtone, ne avînd un certificat de calificare.

În anul 2021 a început implementarea a 2 măsuri de subvenționare de creare a locurilor de muncă: susținerea afacerilor inițiate de șomeri și proiectelor de inițiative locale. Până în prezent au fost finanțate 5 afaceri inițiate de șomeri și 3 afaceri ale angajatorilor care au creat locuri de muncă în mediul rural și au angajat șomeri la aceste locuri de muncă. Observăm cererea scăzută din partea beneficiarilor potențiali, unul din motivele fiind cuantumul mic al subvenției (79530 lei), precum și lipsa mijloacelor proprii pentru confinațare. În lipsa intervențiilor angajatorii și șomerii nu vor aplica la măsura dată, ceea ce va contribui la ratarea oportunității de a beneficia de sprijin din partea ANOFM pentru crearea locurilor de muncă noi în mediul rural și integrarea șomerilor în câmpul muncii.

Cu referire la activitatea agențiilor private constatăm că rata agențiilor private înregistrate nu a crescut semnificativ, iar numărul de agenții private cărora le-a fost retrasă sau suspendată licența își menține dinamica. Astfel, ipoteza conform căruia se necesită intervenție la nivel legislativ este justificată.

Menționăm că, la moment sunt 106 de agenții private, dintre care 87 plasează în străinătate, ceea ce se echivalează cu numărul de agenții private ce s-au înregistrat în perioada 2018-2020.

Totodată, se atestă un număr mai mare de agenții cărora le-a fost retrasă licența, 8 agenții, și suspendată 1 agenție.

Se consideră că, lipsa unei intervenții pe viitor va duce la sporirea numărului de agenții care vor întâmpina dificultăți de aplicare a cadrului legislativ, ceea ce va contribui la practicarea activității ilegale și, respectiv, riscul prestării serviciilor de recrutare în afară legii, a socite cu trafic de ființe umane și exploatare prin muncă.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

La momentul actual, accesul la serviciile și măsurile de ocupare a forței de muncă, precum și activitatea agențiilor private este reglementată prin Legea nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj și Hotărârea Guvernului nr.1276/ 2018 cu privire la accesul la măsurile de ocupare a forței de muncă.

Printre carențele actelor normative pot fi menționate: tratarea diferențiată a șomerilor, reieșind din motivul șomajului (*de exemplu:* persoane care au intrat în șomaj, urmare a reducerii statelor de personal); complexitatea măsurii de formare profesională a șomerilor (acordarea bursei, compensarea cheltuielilor de transport și compensarea cheltuielilor de cazare în lipsa unui contract de locațiune); lipsa reglementărilor clare ce țin de procedura de recunoaștere a competenelor profesionale a șomerilor obținute informal sau non-formal; cuantumul mic al subvenției pentru angajarea persoanelor vulnerabile pe piața muncii; termen lung pentru menținerea locului de muncă subvenționat; cuantumul mic și neatractiv a subvenției pentru inițierea afaceri proprii de către șomeri; mecanism birocratizat de depunerea actelor pentru obținerea licenței de activitate de către agențiile private).

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

1. sporirea în anul 2022 a accesului la serviciile de ocupare și ajutor de șomaj pentru circa 30 mii de șomeri.
2. sporirea în anul 2022 a accesului pe piața muncii pentru circa 500 de șomeri vulnerabili pe piața muncii.
3. dublarea în anul 2022 a numărului de locuri de muncă noi create, comparativ cu anul 2021, prin creșterea numărului de beneficiari de subvenții pentru inițierea unei afaceri și inițiative locale, precum și angajează șomeri la aceste afaceri.
4. sporirea cu 10% anual a numărului de agenții private licențiate.
5. reducerea cu 10% a numărului de agenții cărora licența le-a fost suspendată sau retrasă pentru nerespectarea prevederilor legale.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Lipsa de intervenție va contribui la:

- ineficiența ANOFM ca instituție responsabilă de integrare pe piața muncii a șomerilor, persoanelor cu dizabilități;
- încălcarea drepturilor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă la protecție socială;
- nevalorificarea oportunităților de sprijin oferite de ANOFM pentru sporirea cererii de forță de muncă;
- nevalorificarea potențialului uman și creșterea continuă a fenomenului de migrație externă cu scop de muncă;
- utilizarea ineficientă a mijloacelor financiare alocate pentru politica de măsuri active;
- agențiile private vor fi descurajate în a legaliza activitatea, iar rata agențiilor ce nu își desfășoară activitatea cu respectarea legislației va fi în creștere;
- menținerea riscului de trafic de persoane cu scop de exploatare prin muncă.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țin seama de cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Proiectul de modificare a Legii nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj prevede amendamente la Legea nr.105/2018. Astfel, prin prezentul proiect se propune introducerea următoarelor prevederi:

- modificări în criteriile de obținere a statutului de șomer, fiind excluse unele condiții care limitează dreptul persoanelor de a se înregistra cu statut de șomer, precum sunt recomandările de muncă pentru persoanele cu dizabilități;

- art.16 alineatul (3) care se referă la registrul evidenței locurilor de muncă a fost expus cu un nou conținut fiind stipulat că informațiile privind locurile de muncă vacante se vor plasa pe Portalul de angajare www.angajat.md, gestionat de Agenția Națională. Portalul respectiv, în prezent permite în mod destul de accesibil nu doar stocarea și utilizarea pe larg a informației electronice dar, și înțietatea și transparența acestor informații pentru publicul larg;

- substituirea textului „din familii defavorizate, orfani, rămași fără îngrijirea părinților, aflați sub tutelă sau curatelă” cu textul „rămași fără ocrotirea părintească” prevăzut de Legea nr.140/ 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, cu scopul reglementării explicite a categoriilor de persoane angajarea cărora se subvenționează de către ANOFM;

- majorarea cuantumului bursei pentru măsura de formare profesională de la 15% la 45% din salariul mediu pe economie pentru anul precedent, proporțional frecvenței la instruire, în scopul motivării șomerilor de a se încadra în această măsură, care are drept scop creșterea competențelor acestora, conform necesităților pieței muncii. În prezent, bugetul alocat acestor măsuri este utilizat la 60%, în timp ce se atestă deficit de forță de muncă calificată. Așadar, se propune abrogarea prevederilor ce țin de acoperirea cheltuielilor pentru cazare și transport în cadrul formării profesionale, iar mijloacele financiare planificate actualmente pentru acoperirea cheltuielilor de cazare și transport să fie direcționate spre majorarea cuantumului bursei de formare profesională. Majorarea bursei de la 15% la 45% din salariul mediu pe economie pentru anul precedent va necesita suplimentar la 11,2 mln lei prevăzute în bugetul de stat pentru anul 2022 pentru achitarea bursei încă 13 mil lei. Necatînd la diferența respectivă, majorarea bursei se va încadra în bugetul alocat pentru anul 2022 pentru această măsură, dat fiind că în anul 2021 executarea bugetului pentru măsura respectivă a constituit în mediu circa 60%. În cazul în care măsura va fi solicitată de un număr mai mare de șomeri decît cel planificat pentru anul 2022 (2075 persoane), atunci se va solicita alocarea mijloacelor financiare suplimentare la rectificarea bugetului de stat pentru anul 2022;

- în vederea neadmiterii cazurilor de abuz și sporirea atractivității măsurii de subvenționare

a locurilor de muncă a fost revizuită măsura de subvenționare a locurilor de muncă și expus în redacție nouă art.36 prin care ANOFM va compensa lunar 50% din cuantumul salariului angajatului, dar nu mai mult de 80% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, per șomer angajat în perioada de acordare a subvenției. Majorarea subvenției va necesita suplimentar la bugetul prevăzut pentru anul 2022 pentru această măsură circa 126 mii lei. Dat fiind că bugetul alocat pentru măsura respectivă a fost executat în anul 2021 în proporție de 78%, diferența de 126 mii lei se va încadra în bugetul planificat pentru anul 2022, care este la nivelul anului 2021;

- termenul de angajare a șomerului și păstrarea locului de muncă de către angajatori în cadrul măsurii de subvenționare a creării și/sau adaptării locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități (art.38 a Legii), v-a constitui 12 luni și nu 18 cum este conform redacției actuale, respectiv termenul de păstrare a locului de muncă se reduce de la 12 la 6 luni cu scopul sporirii atractivității acestei măsuri de ocupare a forței de muncă;

- s-au propus modificări la modul de restituire a subvenției acordate angajatorilor conform art.36 și 38. Prin urmare, cazurile în care, șomerul angajat a fost disponibilizat ca urmare a rezultatului nesatisfăcător al perioadei de probă, va constitui excepție de la restituirea subvenției;

- expunerea mai largă a categoriilor de angajatori care pot beneficia de subvenție pentru crearea/adaptarea locurilor de muncă. În prezent, de mecanismul de subvenționare pentru crearea/adaptarea locurilor de muncă nu pot beneficia organele administrației publice centrale și locale, iar prin aprobarea modificărilor propuse, se va crea premise pentru accesarea măsurii de subvenționare de către mai mulți angajatori și ca rezultat, va contribui la o creștere a numărului persoanelor cu dizabilități angajate;

- revizuirea termenului de restituire a subvenției de către angajator în cazul subvenționării creării/adaptării locului de muncă și crearea afacerii proprii care va constitui de la 7 până la 12 luni și nu cum este conform redacției actuale de la 10 până la 18 luni, în dependență de ziua lichidării locului de muncă creat sau adaptat din contul subvenției acordate. Considerăm că revizuirea termenului de restituire a subvenției în caz de lichidare a locului de muncă adaptat va spori atractivitatea acestei măsuri în rîndul angajatorilor;

- se propun completări privitor la modul de certificare a cunoștințelor dobîndite în contexte de educație non-formală și informală în rîndul șomerilor. Se propune ca acest lucru să fie stipulat într-o procedură separată. Procedura va conține reglementări privitor la modul de finanțare de către ANOFM a cheltuielilor privind recunoașterea competențelor obținute de către șomeri în contexte de educație non-formală și informală. Această va contribui la asigurarea implementării în practică a recunoașterii competențelor șomerilor obținute în contexte de educație non-formală și informală și, respectiv, va spori posibilitățile de integrare a șomerilor în cîmpul muncii;

- s-au introdus modificări la modul de subvenționare a afacerii proprii/ inițiative locale. Crescând cuantumul subvenției în cazul subvenționării afacerilor proprii și proiectelor de inițiative locale, va crește atractivitatea măsurii în rîndul angajatorilor și, respectiv, va crește numărul locurilor de muncă noi create în mediul rural;

- expunerea în redacție nouă a prevederilor ce țin de acordarea indemnizației unice de încadrare la un loc de muncă, conform art.41 al Legii nr.105/ 2018. Șomerul care se angajează la un loc de muncă corespunzător oferit de subdiviziunea teritorială într-o altă localitate selectată de subdiviziunea teritorială decît cea în care își are locul de trai, indicat în cererea de înregistrare cu statut de șomer, beneficiază de o indemnizație unică de încadrare egală cu un salariu mediu lunar pe economie pentru anul precedent.

Intervenția propusă ține de excluderea criteriului de – ”distanța mai mare de 20 km de la localitatea în care își are domiciliul” și substituirea cu criteriul „acceptarea unui loc de muncă corespunzător oferit de subdiviziunea teritorială într-o altă localitate selectată de subdiviziunea teritorială decît cea în care își are locul de trai”, astfel încît accentul mecanismului dat să se bazeze pe acceptarea unui loc de muncă corespunzător în altă localitate, decît cea a locului de

traie, urmărind ca rezultat final stimularea mobilității profesionale în rândul șomerilor. Acest fapt va constitui un mecanism suficient de atractiv sub raportul cost-beneficiu pentru atingerea obiectivelor stabilite și creșterea gradului de ocupare a diferitor categorii de șomeri;

- expunerea în redacție nouă a prevederilor ce țin de stabilirea dreptului la ajutor de șomaj, termenele și condițiile de stabilire, precum și suspendarea și restabilirea cu scopul eliminării elementului discriminatoriu față de persoanele care primesc indemnizații la eliberare din serviciu, precum și sporirea protecției sociale a șomerilor. În rezultat, va fi eliminată prevederea considerată discriminatorie în raport cu unele categorii de persoane;

- în vederea eficientizării prevederilor ce țin de activitatea agențiilor private se propune realizarea unor modificări de ordin tehnic, redacțional la articolele 3, 10 alineatul (5) litera n), 54 alineatul (1) litera a) și 59. Aceste modificări sunt realizate în vederea unificării terminologiei utilizate în textul legii;

- se propun modificări ce țin de ajustarea unor proceduri ce țin de obținerea licenței pentru activitatea de plasare în străinătate a lucrătorilor emigranți.

Astfel, la articolul 58 alin (2) lit. d) se propune excluderea obligativității prezentării actelor obținute în cadrul verificării prealabile la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Întrucât actele sunt necesare în vederea obținerii licenței de activitate, se consideră oportună eliminarea obligativității prezentării acestora la Agenția Națională pentru Ocupare a Forței de Muncă.

Concomitent, se propune clarificarea aspectului ce ține de apostilarea și legalizarea actelor emise în străinătate. Astfel, se propune reglementarea expresă a actelor care se vor supune legalizării notariale. În acest sens se propune modificarea art.58 alin. (4) lit. b) și c).

În vederea ajustării legislației naționale la cerințele internaționale cu privire la licențiere, dar și simplificarea procedurii de depunere a actelor cu scopul obținerii licenței se propune completarea art.58 alin. (4) cu literele c¹) și c²) care urmează să excludă obligativitatea agențiilor private de a prezenta la organul de licențiere actul permisiv/ licența beneficiarului străin în cazurile în care beneficiarul străin este angajator direct sau în țara de destinație nu este reglementat un astfel de act permisiv. Lipsa reglementărilor cu privire la actele permissive în țările de destinație se declară de agenția privată pe propria răspundere. Totodată, la art.58 alin. (5) se propune excluderea Centrului de Combateră a Traficului de Ființe Umane ca parte a controlului în cadrul procedurii de eliberare a licenței, întrucât conform Codului Contravențional 218/2008 art. 400, nu deține o astfel de competență. Alin. (5) a fost ajustat în conformitate cu art.19¹ al Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Se propune redarea în redacție nouă a art.59 suspendarea licenței pentru activitatea legată de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova în străinătate. Modificările propuse au drept scop elucidarea temerilor pentru suspendarea licenței, dar și a cazurilor în care licența poate fi retrasă cu sau fără hotărârea instanței de judecată. Modificările sunt realizate în conformitate cu art.10 al Legii nr.160/2011 și art.17 al Legii nr.235/2006.

Modificările ce vizează art. 63¹ și 63² sunt realizate în vederea redării coerente a aspectelor ce țin de evidența lucrătorilor emigranți, precum și modalitatea de păstrare a registrelor electronice.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Nu există alte opțiuni, deoarece îmbunătățirea accesului la măsurile de ocupare poate fi realizată doar cu condiția modificării cadrului legal. Mai mult, neintervenția de moment ar putea avea un impact negativ asupra:

- șomerilor și angajatorilor ca beneficiari de măsuri active;
- utilizării eficiente a mijloacelor finanțate pentru politica de măsuri active;
- activității agențiilor private și procesului de recrutare în scop de muncă peste hotare.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate
Efecetele negative ale stării actuale sunt: - bariere la accesul măsurilor de ocupare a forței de muncă de către șomeri și angajatori; - creșterea numărului șomerilor în evidența ANOFM, inclusiv din categoria celor care necesită suport suplimentar pe piața muncii, în contextul în care nu vor fi ajustate mecanismele stimulatorii de suport și motivare a angajatorilor de a angaja șomeri; - creșterea numărului de intermediari nelicențați; - creșterea numărului de agenții private sancționate, inclusiv prin suspendarea sau retragerea licenței; - realizarea intermediarii a muncii în străinătate în condiții nesigure.
b ¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completînd tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea
Economic <i>Costurile desfășurării afacerilor (+1)</i> modificările în cauză nu vor avea un impact negativ asupra costurilor afacerilor, întrucât nu se introduc norme care ar genera astfel de costuri pentru agențiile private. <i>Povara administrativă (+2)</i>, întrucât au fost eliminate procedurile birocratice. <i>Competitivitatea afacerilor (+1)</i> va crește datorită sporirii predictibilității normelor. <i>Activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii</i> se estimează a fi (+1) întrucât se va crea condiții de dezvoltare a agențiilor private care la moment nu își desfășoară activitatea datorită procedurii birocratice sau nu activează conform prevederilor legale <i>Alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori (+1)</i>, drept urmare a responsabilizării agențiilor de ocupare, crearea unui mediu competitiv, se estimează inclusiv și sporirea calității serviciilor de intermediere a muncii. <i>Bunăstarea gospodăriilor casnice și cetățenilor (+3)</i> din perspectiva faptului că inițiativa legislativă este orientată spre sporirea respectării drepturilor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, considerăm că adoptarea acesteia va avea un impact direct asupra bunăstării cetățenilor. Totodată, va contribui la sporirea șanselor de ocupare a unui loc de muncă prin certificarea cunoștințelor obținute în context nonformal sau informal, va spori accesul echitabil a șomerilor la protecție socială. <i>Situația social – economică în anumite regiuni (+2)</i>, aprobarea modificărilor propuse ar permite crearea oportunităților noi de ocupare în localitățile rurale. Social <i>Gradul de ocupare a forței de muncă (+3)</i>, prin majorarea subvențiilor acordate persoanelor din categoriile vulnerabile, va spori gradul de integrare a acestora pe piața muncii. <i>Formarea profesională (+2)</i>, cu siguranță criteriul este la impact pozitiv ținînd cont de reglementările propuse, care vor contribui la sporirea accesului șomerilor la măsura de formare profesională, dat fiind faptul că aceasta va deveni mai atractivă (majorarea bursei de formare profesională). <i>Nivelul și calitatea educației populației (+2)</i>, scopul prezentului proiect de lege constă inclusiv în ridicarea nivelului competențelor obținute de șomeri atît prin educația formală, cît și neformală, inclusiv prin sprijinirea persoanelor prin formarea competențelor în domeniului antreprenoriatului.
b ²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completînd tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea
Nu au fost analizate opțiuni alternative.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Eșecul intervenției ar putea fi cauzat de următoarele riscuri:

- nesuștinerea de către Ministerul Finanțelor a majorării subvențiilor acordate șomerilor, în temeiul Legii nr.105/ 2018;
- emigrarea continuă a forței de muncă și lipsa dorinței de a se integra pe piața muncii locale;
- intermediarii nelicențiați nu se vor responsabiliza și conforma prevederilor legale, iar modificările de procedură nu-i va motiva să-și legalizeze activitatea;
- agențiile private nu vor aplica noile prevederi în vederea conformării activității de intermediere.

Astfel, pentru a diminua efectele negative sau riscurile intervenției este necesară monitorizarea aplicării legislației, dar și întreprinderea acțiunilor de fortificare a capacităților autorităților publice implicate în proces. Totodată, menționăm importanța acordării suportului agențiilor private în aplicarea corectă a legislației.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

În urma intervenției legislative, agenții economici nu vor suporta costuri noi, care le-ar putea distorsiona activitatea, întrucât modificările țin de eliminarea barierelor legislative.

Se consideră că acest fapt, va avea direct impact pozitiv asupra concurenței loiale, și nu va crea careva distorsionări.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Opțiunea selectată este oportună deoarece va contribui la atingerea obiectivelor stabilite, precum:

1. Sporirea în anul 2022 a accesului la serviciile de ocupare și ajutor de șomaj pentru circa 30 mii de șomeri. Urmare a revizuirii măsurilor active, acestea vor deveni mai accesibile pentru toți șomeri, inclusiv din grupurile vulnerabile, datorită faptului că:

- a fost majorată bursa de formare profesională;
- eliminate unele prevederi discriminatorii ce țin de acordarea ajutorului de șomaj;
- a fost majorat cuantumul subvenției acordate șomerilor care doresc să inițieze o afacere proprie, precum și revizuit modul de acordare a subvenției;

2. Sporirea în anul 2022 a accesului pe piața muncii pentru circa 500 de șomeri vulnerabili pe piața muncii. Urmare a revizuirii mecanismului de subvenționare, corelarea cuantumului subvenției cu salariul persoanei subvenționate și revizuirea condițiilor de angajare a persoanelor subvenționate, se vor reduce cazurile de abuz și va crește cererea pentru măsura dată din partea angajatorilor.

3. Dublarea în anul 2022 a numărului de locuri de muncă noi create, comparativ cu anul 2021, prin creșterea numărului de beneficiari de subvenții pentru inițierea unei afaceri și inițiative locale, precum și angajează șomeri la aceste afaceri. Urmare a majorării cuantumului subvenției de la 10 la 15 salarii medii pe economie (circa 120 mii lei) în cazul afacerilor proprii și pentru susținerea proiectelor de inițiative locale elaborate de agenții economici din mediul rural, va crește numărul de beneficiari ai acestei măsuri.

4. sporirea numărului de agenții private licențiate cu 10%, prin faptul că urmare a aprobării acestor modificări mai multe agenții private vor fi motivate să își legalizeze

activitatea;

5. descreșterea numărului de agenții cărora licența le-a fost suspendată sau retrasă pentru nerespectarea prevederilor legale cu 10%, prin faptul că a fost debirocratizată procedura de obținerea licenței de activitate de către agențiile private.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Modificările introduse prin prezentul proiect de lege vor genera necesitatea modificării altui act normativ care aplică prevederile Legii nr.105/ 2018, care vor avea drept scop aplicarea coerentă a cadrului normativ în domeniul ocupării forței de muncă. Astfel, reieșind din modificările înaintate, se propune ca Guvernul, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentului proiect de lege, să aducă în conformitate *Hotărârea de Guvern nr. 1276/2018 pentru aprobarea procedurilor privind accesul la măsurile de ocupare a forței de muncă*.

În vederea respectării raționamentului general al Legii nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurare de șomaj, reglementările ce vizează certificarea cunoștințelor și a competențelor dobîndite în context de educație nonformală și informală se va transpune prin intermediul unei proceduri standard aprobate de Guvern.

Totodată menționăm că, aprobarea și implementarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj nu va genera costuri suplimentare celor estimate și planificate în CBTM și bugetul de stat pe anul 2022 pentru implementarea Legii nr.105/2018. În cazul sporii numărului de solicitări de subvenții, dat fiind majorarea cuantumului acestora, vor fi înaintate propuneri la rectificarea bugetului de stat pentru anul 2022.

În contextul modificărilor propuse la activitatea agențiilor private se necesită a fi introduse amendamente la *Hotărârea de Guvern nr. 1276/2018 pentru aprobarea procedurilor privind accesul la măsurile de ocupare a forței de muncă*, implicit Anexa nr.11² care prevede procedura de intermediere a muncii și angajare în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova. În consecință, procedura va fi ajustată în vederea asigurării implementării corecte a Legii nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurare de șomaj.

Denotăm faptul că modificările în cauză nu vor genera modificări instituționale sau de buget.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

În vederea asigurării implementării cu succes a intervenției legislative se propun următorii indicatori de performanță:

- numărul de persoane înregistrate cu statul de șomer, implicați în măsuri active;
- numărul de agenți economici care au beneficiat de subvenții pentru angajarea persoanelor care necesită suport suplimentar pe piața muncii și crearea locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități;
- număr de locuri de muncă noi create;
- număr de șomeri care au obținut statut de persoana ocupată;
- număr de agenții private licențiate care activează legal;
- număr de agenții nelicențiate depistate;
- număr de licențe suspendate sau retrase.

c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Luînd în considerație că, intervenția legislativă va genera modificarea Hotărîrii de Guvern nr.1276/2018, impactul va fi resimțit de la 6 luni la un 1 an reieșind din indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea.

Totodată, impactul modificărilor vor fi estimate prin analiza anuală a indicatorilor de performanță.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă			
Principalele părți care sunt interesate de prezenta intervenție legislativă sunt:			
- șomerii; - angajatorii; - agențiile private; - autoritățile publice centrale de specialitate.			
b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților			
În temeiul art.20 al Legii nr.100/ 2017 cu privire la actele normative, a fost publicat anunțul privind intenția de elaborare a actului normativ https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/8545 .			
c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)			
Menționăm că, conceptul de proiect a fost publicat spre consultare, la etapa de inițiere a procesului, însă la acea etapă incipientă asupra acestuia nu au parvenit comentarii sau opinii. Drept urmare, proiectul elaborat urmează a fi supus consultărilor odată cu inițierea procesului de avizare. Astfel, informăm că în procesul de avizare vor fi incluse toate părțile vizate, iar rezultatele acestora vor fi incluse în sinteza divergențelor și argumentate corespunzător.			
Anexă			
Tabel pentru identificarea impacturilor			
Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	+1		
povara administrativă	+2		
fluxurile comerciale și investiționale	-		
competitivitatea afacerilor	+1		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	+1		
concurența pe piață	+1		
activitatea de inovare și cercetare	-		
veniturile și cheltuielile publice	-		
cadrul instituțional al autorităților publice	-		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+1		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+3		
situația social-economică în anumite regiuni	-		
situația macroeconomică	-		
alte aspecte economice	-		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	+3		
nivelul de salarizare	-		
condițiile și organizarea muncii	-		
sănătatea și securitatea muncii	-		
formarea profesională	+2		
inegalitatea și distribuția veniturilor	-		
nivelul veniturilor populației	-		

nivelul sărăciei	-		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	-		
diversitatea culturală și lingvistică	-		
partidele politice și organizațiile civice	-		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	-		
modul sănătos de viață al populației	-		
nivelul criminalității și securității publice	-		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	-		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	-		
accesul și calitatea serviciilor medicale	-		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	-		
nivelul și calitatea educației populației	+2		
conservarea patrimoniului cultural	-		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	-		
accesul și participarea populației în activități sportive	-		
discriminarea	-		
alte aspecte sociale	-		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	-		
calitatea aerului	-		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	-		
biodiversitatea	-		
flora	-		
fauna	-		
peisajele naturale	-		
starea și resursele solului	-		
producerea și reciclarea deșeurilor	-		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	-		
consumul și producția durabilă	-		
intensitatea energetică	-		
eficiența și performanța energetică	-		
bunăstarea animalelor	-		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	-		
utilizarea terenurilor	-		
alte aspecte de mediu	-		
<i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea</i>			

impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe

Proiectul preliminar al Hotărârii de Guvern
Nota informativă

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
MINISTRY OF LABOR AND SOCIAL PROTECTION
МИНИСТЕРСТВО ТРУДА И СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
tel. +373 22 268 883, +373 22 268 816; e-mail: office@social.gov.md, web: <https://social.gov.md>

Nr. 05/6129 din 24.12.2021

Către: Cancelaria de Stat

CERERE

**privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte care
urmează a fi examinate în cadrul ședinței secretarilor generali de stat**

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	Proiectul Hotărârii Guvernului „pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea Legii nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj”.
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
3.	Justificarea depunerii cererii (indicația corespunzătoare sau remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului)	Proiectul Hotărârii de Guvern prevede modificarea Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj. În procesul de implementare a Legii 105/2018 au fost identificate mai multe lacune ce țin de procesul de înregistrare cu statut de șomer și accesare a măsurilor de ocupare a forței de muncă, care necesită a fi eliminate pentru îmbunătățirea accesului populației la serviciile și măsurile de ocupare a forței de muncă, prevăzute de Legea vizată.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a	Ministerul Finanțelor,

	căror avizare este necesară	Ministerul Economiei, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Justiției, Ministerul Apărării, Ministerul Culturii, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Mediului, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Inspectoratul de Stat al Muncii, Agenția Servicii Publice, Centrul de Combatere a Traficului de Persoane
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Viorica Fochim, consultant principal, Direcția politici ocupaționale și de reglementare a migrației forței de muncă, tel. 022 26 21 36, e-mail: viorica.fochim@social.gov.md
7.	Anexe (proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota informativă cu documentele de însoțire)	1. Proiectul hotărârii Guvernului 2. Nota informativă 3. Analiza impactului de reglementare
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	Felicia Bechtoldt Secretar de stat

Secretar de Stat

Felicia Bechtoldt